

СТІЙКІСТЬ ЦИКЛУ ЗАКУПІВЕЛЬ:

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ

КРИТЕРІЇ СПЗ:

ЗАСОБИ МИЙНІ ТА ЗАСОБИ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ

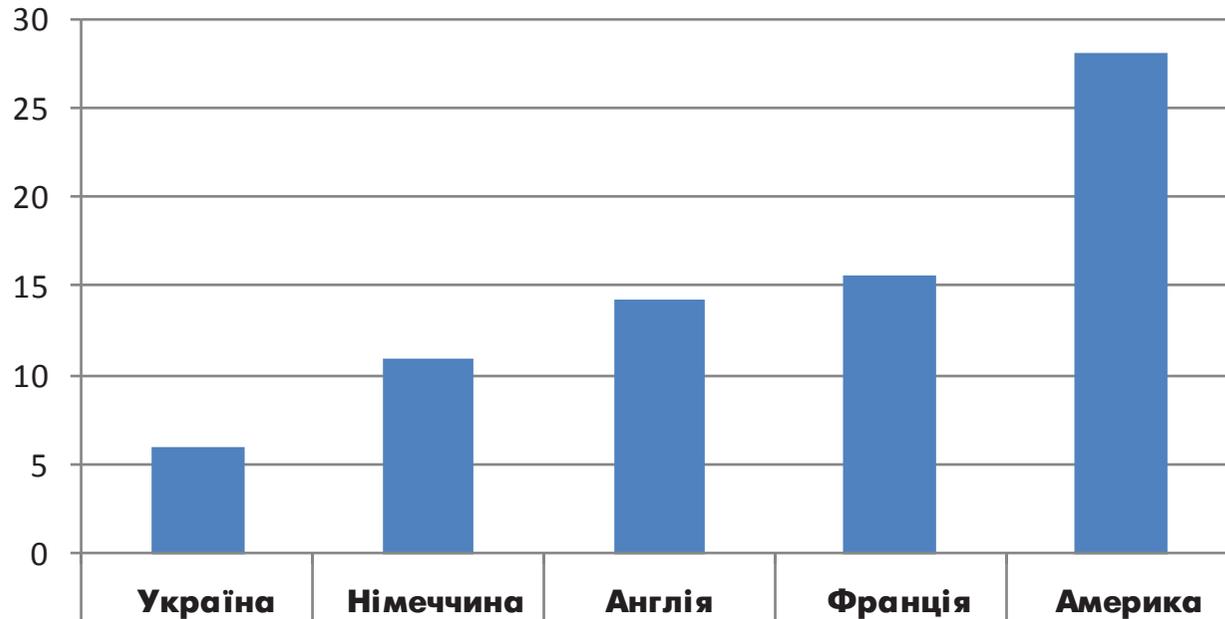
СОУ ОЕМ 08.002.03.065:2016 ЗАСОБИ МИЙНІ ТА ЗАСОБИ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ
Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

Система екологічної сертифікації та маркування
згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT).

Технічний комітет стандартизації ТК 82
«Охорона навколишнього природного середовища України»

ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ

Рівень споживання синтетичних миючих засобів, кг/рік однією людиною

Виробництво гіпоалергенних миючих засобів

Розробка нових універсальних миючих засобів

Активна піар-кампанія проти синтетичних миючих засобів

Виробництво миючих засобів з мінімальним вмістом хімічних речовин, не завдають шкоди здоров'ю людини

Українські споживачі стали більш ретельно вибирати засоби побутової хімії

Збільшення попиту на засоби для дитячих речей/посуду

РОЗРОБКА КРИТЕРІЇВ

МЕТА:

- **зниження негативного впливу на водні екосистеми;**
- **обмеження використання небезпечних та підозрілих хімічних речовин;**
- **стале управління природними ресурсами, в тому числі і за рахунок зменшення енергоспоживання завдяки ефективності при низьких температурах;**
- **зменшення відходів виробництва та споживання.**

Екологічні критерії, зазначені в цьому стандарті, є результатом перегляду та актуалізації СОУ OEM 08.002.12.065:2011 Засоби мийні та засоби для чищення. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

РОЗРОБКА КРИТЕРІЇВ

Кращий **вітчизняний** виробничий та науковий досвід

Кращий **міжнародний** виробничий досвід

Достовірність даних допустимих рівнів вмісту контамінантів, наведених в цьому стандарті підтверджується:

- довідниками найкращих існуючих технологій **BREF**,
- екологічними критеріями програми екологічного маркування ЄС та країн Північної Європи,
- показниками виробничої практики **ТОВ «Сирена плюс ЛТД»**, **ТОВ «ДЕ ЛА МАРК»**.

ПРОДУКЦІЯ, НА ЯКУ ПОШИРЮЄТЬСЯ ДІЯ СТАНДАРТУ

а) мийні засоби, призначені для прання, в тому числі в

- громадських пральнях;
- пральні порошки;
- гелі та рідини для прання;
- мило для прання;
- капсули для прання тощо;

б) мийні засоби, призначені для замочування, полоскання, підкромалювання, апретування, пом'якшування або вибілювання виробів з тканин:

- плямовивідники;
- відбілювачі;
- кондиціонери-ополіскувачі тощо;

в) засоби для чищення для твердих поверхонь (поли, стіни, стелі, двері та вікна тощо);

г) засоби для чищення для кухонного обладнання (посуд, мийки, крани, плити, печі, посудомийні машини, кухонні комбайни та інші агрегати);

д) засоби для чищення санвузлів (туалети, ванни, кахель, душові кабінки тощо).

Стандарт не поширюється на засоби для попередження біологічного забруднення (бактерії, грибки тощо), а також реагенти для дезінфекції.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

- **ЕК** Для кожної речовини і суміші, з яких виготовляється продукція, встановлюється клас та категорія небезпеки згідно з Регламентом (ЄС) № 1272/2008.
- **ЕК** Будь-яка речовина, концентрація якої перевищує 0,01% по масі в готовій продукції, повинна братися до уваги незалежно від того, використовується вона як окрема речовина або у складі суміші.
- **ЕК** Рівень повного біологічного розкладу поверхнево-активних речовин, що входять до складу мийного засобу, повинен становити за 28 днів не менш як 60 відсотків (за карбон (IV) оксидом) або 70 відсотків (за загальним органічним карбоном). Рівень первинного біологічного розкладу поверхнево-активних речовин, що входять до складу мийного засобу, повинен становити не менш як 80 відсотків.

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

ЕК Продукція не повинна містити ні в якості окремої речовини, ні в якості суміші, наступні речовини:

- фосфати;
- ЕДТА (Трилон Б, етилендіамінтетраацетатна кислота та її солі) — крім мила та мильної стружки;
- ДТПА (діетилентриамінпентаацетатна кислота);
- нітромускуси та поліциклічні мускуси;
- алкілфенолетоксилати та похідні алкілфенолів;
- джерела активного хлору (наприклад, натрій гіпохлорит), хлорорганічні речовини (наприклад, триклозан);
  - метилдибромоглутаронітрил;
  - четвертинні амонієві основи, якщо вони не піддаються біологічному розкладанню;
  - бензалконіум хлорид;
  - перфторовані та поліперфторовані алкільовані речовини;
  - наночастинки та наноматеріали;
  - лінійні алкілбензенсульфонати;
  - галаксолід (ННСВ);
  - тоналід (АНТН);
- барвники:
  - кислотний фіолетовий 17 (CI 42640)
  - кислотний жовтий 36 (CI 13065)
  - лужний фіолетовий 1 (CI 42535)
  - розчинник синій 35 (CI 61554)
  - фіолетовий пігмент K.1 (CI 12075)
  - лужний фіолетовий 10 (CI 45170 (45170:1))
  - червоний пігмент 7 (CI 15585)
  - лужний фіолетовий 3 (CI 42555 (-1,-2))
  - розчинник помаранчевий 7 (CI 12140)
  - розчинник червоний 24 (CI 26105)

Масова частка фосфатів, не більше ніж 17% згідно ДСТУ 2972:2010 Засоби мийні синтетичні порошкоподібні. Загальні технічні вимоги та методи випробовування

ОБМЕЖЕННЯ

щодо вмісту фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах згідно Технічного регламенту мийних засобів

Найменування мийного засобу	Обмеження	Дата застосування обмеження
1. Пральний порошок	загальний вміст фосфору не повинен становити чи перевищувати 0,5 грама в рекомендованій кількості та/або дозуванні прального порошку для використання в основному циклі процесу прання у жорсткій воді для стандартного завантаження пральної машини	через 12 місяців з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. № 408
2. Мийний засіб для побутових посудомийних машин	загальний вміст фосфору не повинен становити чи перевищувати 0,3 грама в стандартній дозі мийного засобу для використання в основному циклі миття для завантаження посудомийної машини столовим набором на 12 персон	1 січня 2017 р.

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

- **ЕК** В аерозольній продукції забороняється застосовувати речовини з категоріями небезпеки H334/R42 та H317/R43, озоноруйнівні речовини та ензими. В інших видах продукції ензими мають бути у рідкому стані або у гранулах, що не перетворюються у пил.
- **ЕК** Вміст ароматизаторів з Додатку А в продукції не повинен перевищувати 0,01% по масі, а в аерозольній продукції 0,005%.
- **ЕК** Речовини з біоцидними властивостями повинні використовуватися тільки в якості консервантів, а не для антибактеріального чи дезінфікуючого ефекту продукту. Їх вміст повинен забезпечувати збереження продукції і регламентується відповідно класу та категорії небезпеки.
- **ЕК** Консерванти не повинні мати біоаккумулятивних властивостей.
- **ЕК** Можна використовувати лише харчові барвники. Барвники не повинні мати біоаккумулятивних властивостей.
- **ЕК** Заборонений вміст речовин, в тому числі консервантів, ароматизаторів і барвників, з Додатку Б, якщо їх вміст в продукті становить $\geq 0,01\%$.
- **ЕК** Дозволяється вміст нітрилтриоцтової кислоти як домішки до глютаміндіацетатної кислоти в концентрації нижче 1,0%, але в такому разі, якщо її концентрація в готовому продукті не перевищує 0,10%.

ВИМОГИ ДО ВИРОБНИЦТВА

- **заходи з енергозбереження**
- **тимчасове зберігання, знешкоджування, і утилізація відповідно до вимог чинного законодавства, роздільний збір відходів, використання відходів виробництва для мінімізації їх накопичення у навколишньому природному середовищі**
- **наявна замкнена система водопостачання / на підприємстві мають бути власні очисні споруди**

ВИМОГИ ДО ПРОДУКЦІЇ

- Готова продукція не повинна бути вище IV класу небезпеки
- Дозування мийного засобу (обмеження по сумарному вмісту речовин у складі, не враховуючи воду)
- Обмеження по граничному значенні об'єму критичного розведення CDV_{tox}

$$CDV_{tox} \text{ (компонету } i) = \frac{\text{Вага}(i) * DF(i)}{TF_{chronic}(i)} * 1\,000$$

де Вага(i) – це маса в г речовини в середньому дозуванні, що використовується для прання, миття або чищення, вказаному на пакованні. Значення DF та TF наведені у Додатку В.

Якщо речовини нема в переліку в Додатку В, то значення DF та TF розраховують за принципами, наведеними в частині В додатку до Рішення Комісії ЄС 10/02/201 від 28 квітня 2011 року щодо встановлення екологічних критеріїв для присудження екологічного маркування ЄС для миючих засобів, перелік інгредієнтів за версією 2014 року.

ВИМОГИ ДО ПРОДУКЦІЇ

ДЕРЖАВНІ НОРМИ:

- Ступінь біорозкладання ПАР: 60-70% за 28 діб;
- Обмеження щодо кількості фосфатів та інших фосфоросвмісних сполук.

ВИМОГИ ЕКОЛОГІЧНИХ КРИТЕРІЇВ:

- Продукція вище IV класу небезпеки за їх фразами ризику;
- Без вмісту фосфатів та інших фосфоросвмісних сполук, ензимів, тощо озонруйнуючих речовин;
- Регламентування рівня токсичності продукції;
- Обмеження по вмісту ароматизаторів;
- Придатність упаковки для переробки.

ПАКУВАННЯ, СПОЖИТКОВА ТАРА. МАРКУВАННЯ

- відповідність державним вимогам
- інертність до продукції
- без полівінілхлориду та/або іншого хлорованого/галогенованого матеріалу

МАРКУВАННЯ:

- відносно походження пакувального матеріалу
- відносно утилізації використаної тари та пакувального матеріалу

Може застосовуватись такий або аналогічний знак відносно утилізації тари та пакувальних матеріалів:

Тару слід викинути у смітник

Упаковка придатна для подальшої переробки

Пакувальний матеріал з повторно переробленої сировини

ТРАНСПОРТУВАННЯ

- **зменшення обсягів витрат палива та викидів в атмосферу забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів**
- **відвантаження оптимальними партіями**
- **транспортування оптимальними маршрутами**

СЕРТИФІКОВАНІ ЗГІДНО ISO 14024

<http://www.ecolabel.org.ua/ekologichna-serifikatsiya-ta-markuvannya/reestreco.html>

Назва виробника та ТМ	Сертифікат №	Термін дії
ТОВ «АЙПАКС-УКРАЇНА»	UA.08.002.345	17.05.2016-16.05.2019
ТОВ «ДеЛаМарк» (ТМ «Royal Powder»)	UA.08.002.405	22.08.2014-21.08.2017
ТОВ «Компанія «АЛДІ» (ТМ «Alles GUT!»)	UA.08.002.418	01.09.2015-31.08.2018
ТОВ «Біосфера» (ТМ «Фрекен БОК»)	UA.08.002.419	29.09.2015-27.09.2018
ТОВ «Сирена Плюс ЛТД» (ТМ «TORTILLA»)	UA.08.002.421	30.09.2015-29.09.2018
ТОВ «Голд Дроп – Україна»	UA.08.002.423	14.12.2015-13.12.2018
ТОВ «СПК-ГЕО»	UA.08.002.442 UA.08.002.443	30.08.2016-29.08.2019 30.08.2016-29.08.2019
ТОВ «ГРАНД ЛАЙН»	UA.08.002.437	09.09.2016-08.09.2019
ТОВ «Фармацевтичний науково дослідний центр «Альянс Краси»	UA.08.002.446	14.09.2016-13.09.2019
ТОВ «Органік Технолоджі»	UA.08.002.452	18.01.2017-13.09.2020

НАНЕСЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ

індивідуальний номер екологічного сертифікату користувача екологічного маркування

Код стандарту, що встановлює екологічні критерії на продукцію (товари чи послуги) певної категорії

СТІЙКІСТЬ ЦИКЛУ ЗАКУПІВЕЛЬ:

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ

КРИТЕРІЇ СПЗ:

ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

СОУ ОЕМ 08.002.016.048:2016 ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

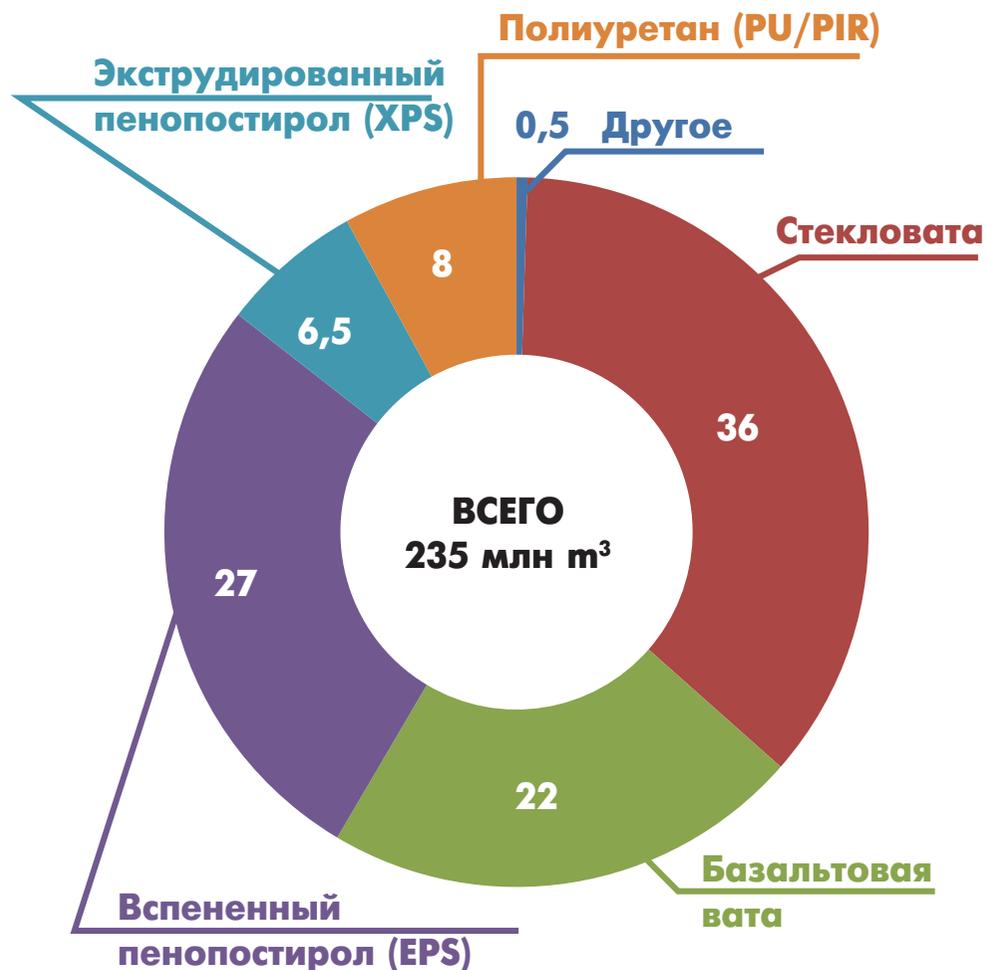
**Система екологічної сертифікації та маркування
згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT)**

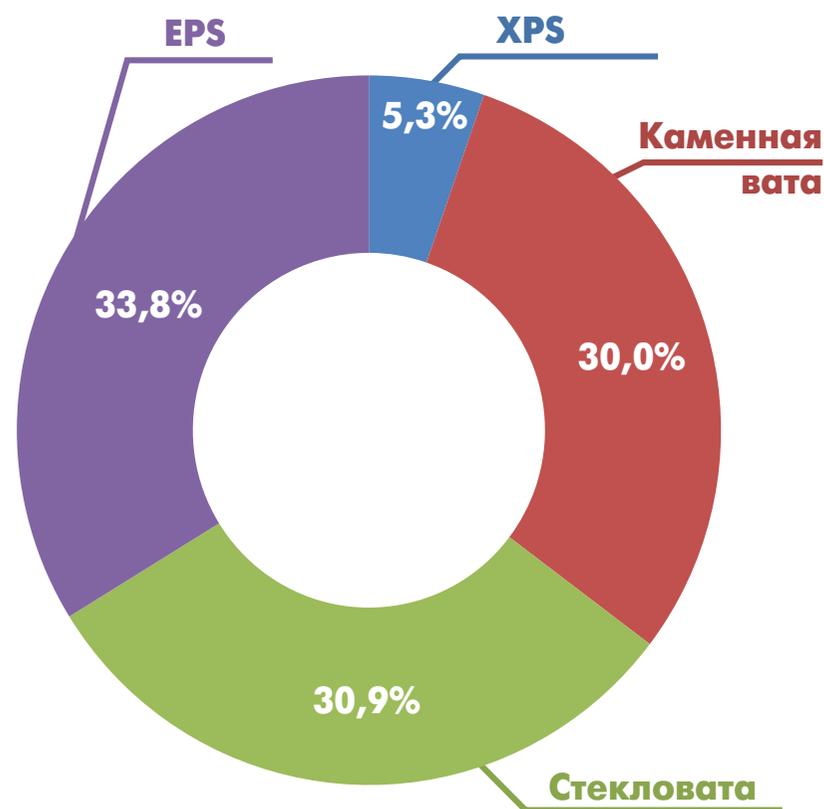
**Технічний комітет стандартизації ТК 82
«Охорона навколишнього природного середовища України»**

СТРУКТУРА РИНКУ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ

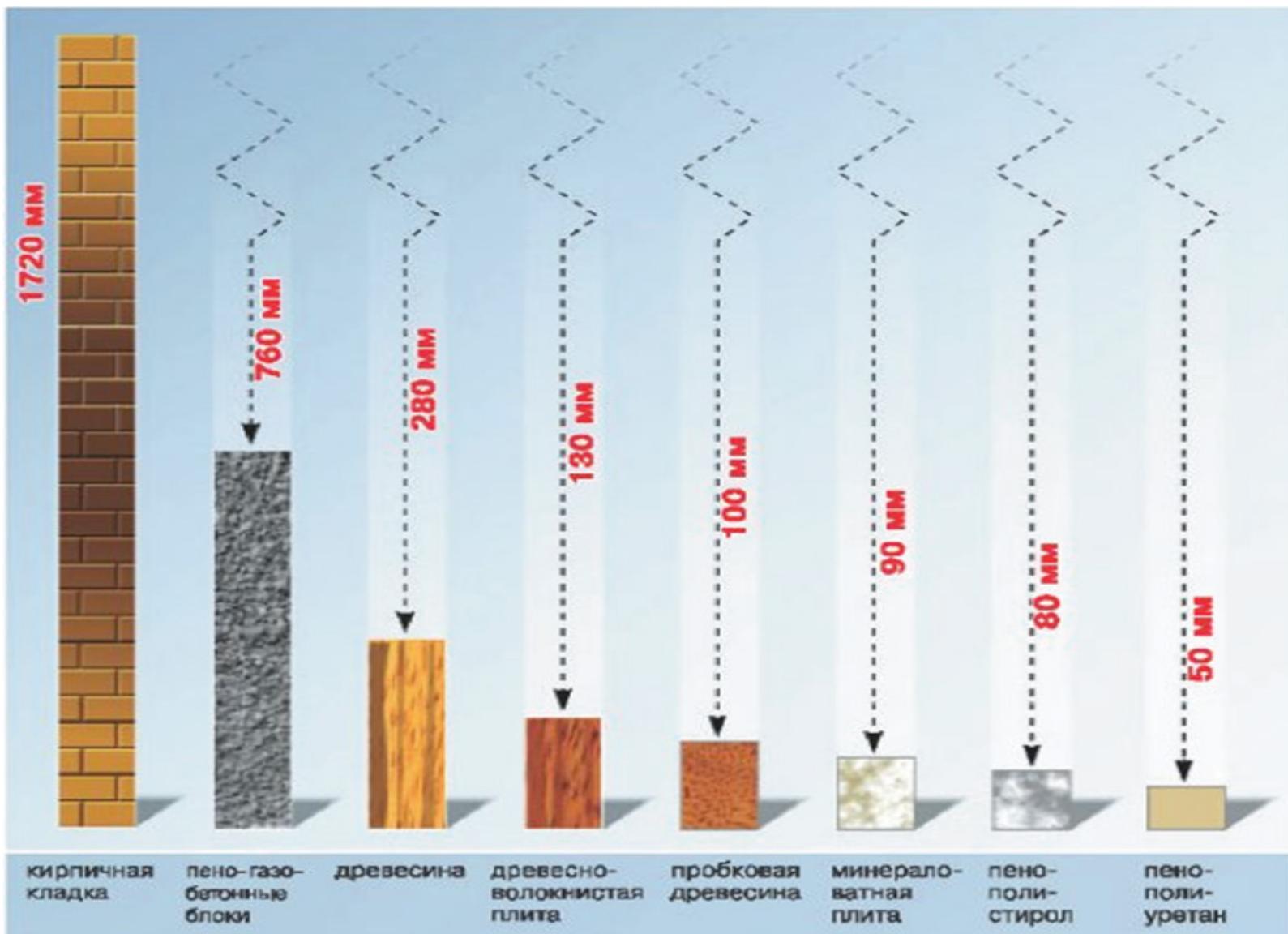
ЄВРОПА:
рынок теплоізоляції
по типу матеріала, 2014 г, %

СТРУКТУРА РЫНКА ТЕПЛОИЗОЛЯЦИОННЫХ МАТЕРИАЛОВ УКРАИНЫ,
январь-декабрь 2011 г, м³

ПОРІВНЯЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТОВЩИНИ МАТЕРІАЛІВ У ММ ПРИ РІВНІЙ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЇ

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт встановлює екологічні критерії до теплоізоляційних матеріалів згідно ДСТУ ISO 14024.

Вимоги цього стандарту надають можливість провести оцінювання покращених екологічних характеристик, з метою визначення екологічних переваг теплоізоляційних матеріалів за результатами розгляду життєвого циклу продукції та позначити їх екологічним маркуванням.

Встановлюють процедури для визначення виконання вимог законодавства України та міжнародних вимог в галузі охорони довкілля на виробництві та інших етапах життєвого циклу.

Стандарт розповсюджується на такі теплоізоляційні матеріали:

- **вата мінеральна (кам`яна, шлакова, скляна);**
- **пінопласти (пінополістирол спінений EPS та екструзійний XPS,**
- **пінополіуретан PPU тощо);**
- **целюозна теплоізоляція;**
- **інші види теплоізоляційних матеріалів.**

РОЗРОБКА КРИТЕРІЇВ

МЕТА:

встановлення екологічних критеріїв для визначення екологічних переваг теплоізоляційних матеріалів щодо їх потенційних впливів на стан довкілля та здоров'я людини, а саме:

- стале управління природними ресурсами;
- зменшення впливів на довкілля та здоров'я людини, пов'язаних з застосуванням хімічних речовин;
- зниження емісій летких органічних сполук та високотоксичних речовин;
- зменшення відходів виробництва та споживання;
- використання кращого вітчизняного та міжнародного виробничого та наукового досвіду;
- орієнтування на енергоємні екологічні теплоізоляційні матеріали з найбільшим терміном використання, безпечну утилізацію чи повторне використання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

СИРОВИНА ДЛЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

- **Сировина має відповідати вимогам державних санітарних норм, правил та гігієнічних нормативів**
- **В якості інгібіторів горіння (антипірени) забороняється застосовувати полібромовані ефіри, полібромовані біфеніли, бромований парафін, хлоралкани, оксиди сурьми**
- **Важкі метали:** сполуки кадмію, свинцю, селену, арсену, миш'яку, талію, ртуті, олова (ТВТ, ТРТ), а також хром-вмісні каталізатори й домішки не мають застосовуватися при виробництві продукції.
- **Небезпечні хімічні речовини, вміст яких обмежено:** канцерогенні, мутагенні, токсичні хімічні речовини не повинні використовуватися в якості сировинних компонентів, які класифікуються за R фразами ризику: R23, R24, R25, R26, R27, R28, R39, R40, R45, R46, R48, R49, R60, R61, R62, R63, R68 у відповідності з Регламентом (ЄС) № 1272/2008

При виробництві пінопластів забороняється застосовувати:

- речовини, Потенціал глобального потепління (ПГП (WGP)) яких становить понад 3000;
- речовини, Озон-руйнівний потенціал (ОРП (ODP)) яких більший 0 (наприклад, хлорфторвуглеці (CFCs); хлорфторвуглеводні (HCFCs)).

Вимоги до сировини для целюлозних матеріалів

- целюлозні матеріали, які використовуються для виробництва
- продукції, мають містити не більше 50 % первинної сировини; решта маси – вторинна сировина;
- використання первинних джерел сировини (деревини) повинно відповідати українському законодавству відповідно до Лісового кодексу України. Деревина має бути легального походження. Виробник має надавати перевагу закупівлям лісоматеріалів в господарствах, що мають сталу систему управління

При виробництві мінеральної вати:

- у складі продукції, виготовленої із скловати, має бути не менше 50% вторинної сировини.
- у складі продукції, виготовленої із кам'яної вати, має бути не менше 20% вторинної сировини.

У разі видобування сировини відкритим (кар'єрним) способом:

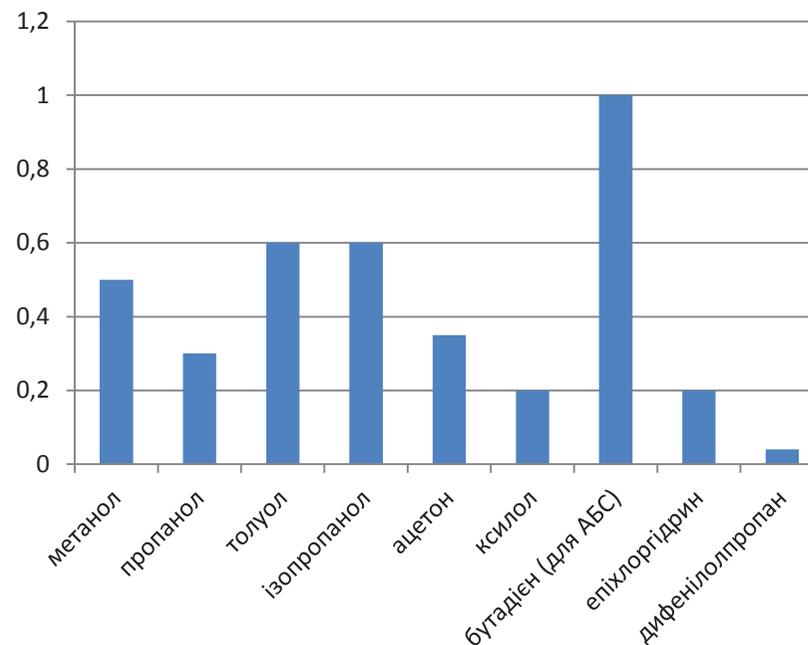
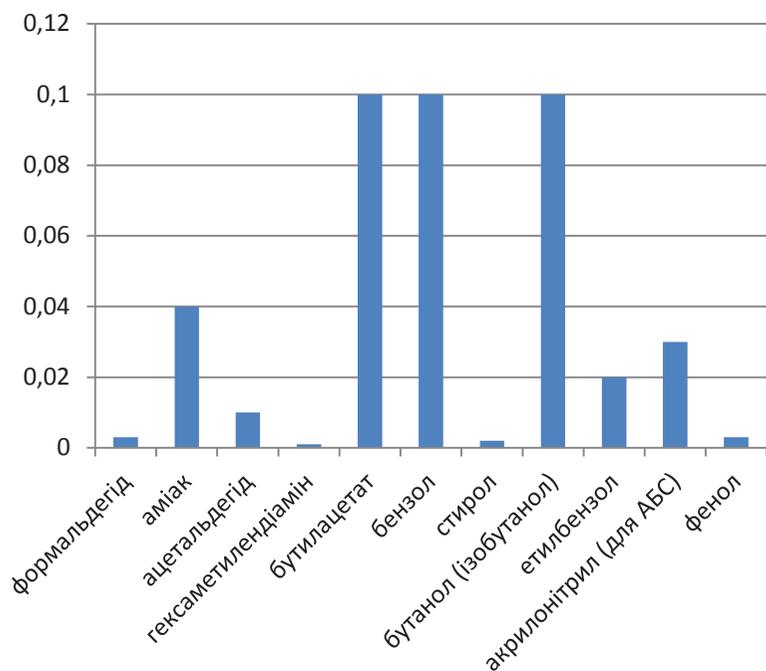
- первинна сировина повинна надходити з місць видобутку з впровадженою програмою рекультивації;
- розробник кар'єра повинен мати відповідну ліцензію;
- кар'єр не повинен знаходитися у природоохоронній території або знаходиться під загрозою зникнення екосистеми;
- видобуток сировини повинен вестися з дотриманням встановлених законодавством норм пилового та шумового забруднення.

ВИРОБНИЦТВО. ЕМІСІЇ ЛОС В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря як мінімум не мають перевищувати встановлені ліміти, та як оптимум – бути нижчими, відповідно до реально досяжних показників.

Обмеження хімічних речовин, що виділяються з теплоізоляційних матеріалів та їх ГДК_{с.д.} для атмосферного повітря. При виділенні з матеріалів кількох хімічних речовин, які володіють ефектом сумачії, сумарний показник не повинен перевищувати одиницю (сума співвідношень фактичних концентрацій хімічних речовин до їх ГДК_{с.д.})

Хімічні речовини, що можуть виділятися у повітря, мг/м³

ВИМОГИ ДО ВИРОБНИЦТВА

- **Скиди стічних вод** як мінімум не мають перевищувати встановлені ліміти, та як оптимум – бути на 10-25 % нижчими за встановлені ліміти, відповідно до реально досяжних показників. На підприємстві мають бути власні очисні споруди.
- **На виробництві повинні бути системно впроваджені заходи з енергозбереження**, що забезпечують досягнення показника енергоемності технологічного процесу виробництва продукції нижче середніх по галузі. Управління енергетичними ресурсами має передбачати системний облік та аналіз споживання енергетичних ресурсів у технологічному процесі виробництва з розрахунку на одиницю продукції.
- **Відходи виробництва мають треба видалятися чи утилізуватися в якості вторинної сировини** або застосовуватися у виробничих процесах. На підприємстві має бути впроваджена система управління відходами, при утилізації відходів, перевага має надаватися перероблянню відходів для подальшого використання у якості вторинної сировини
- **Працюючий персонал повинен мати атестовані робочі місця**, забезпечення виконання необхідних заходів за результатами атестації робочих місць, охорони праці та техніки безпеки. Повинні як мінімум виконуватись загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони. Обуток сировини повинен вестися з дотриманням встановлених законодавством норм пилового та шумового забруднення.

ВИМОГИ ДО ПРОДУКЦІЇ

- **Готові вироби повинні відповідати державним нормам**
- **опір теплопередачі теплової ізоляції конструкцій і споруд повинен відповідати вимогам ДБН В2.6-31;**
- **ефективна питома активність природних радіонуклідів (^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K) не повинна перевищувати 370 Бк/кг;**
- **теплоізоляційні матеріали за пожежно-технічною класифікацією повинні мати як найбільше безпечні групи за горючістю, займистістю, поширенню полум'я та димоутворювальною здатністю і токсичністю продуктів горіння;**
- **максимально допустиме значення концентрації ЛОС в повітрі приміщення після монтажу теплоізоляційних матеріалів не має перевищувати значень:**

$\Sigma \text{ЛОС (C6-C16)} \leq 0,5 \text{ мг/м}^3 \text{ (після 7 діб)}$;

формальдегід $< 0,003 \text{ мг/м}^3 \text{ (після 7 діб)}$

ПАКУВАННЯ, СПОЖИТКОВА ТАРА. МАРКУВАННЯ

- відповідність державним вимогам
- інертність до продукції
- без полівінілхлориду та/або іншого хлорованого/галогенованого матеріалу
- пакування продукції легко може бути розділено на складові частини для подальшої переробки доступними методами.

Маркування повинно містити такі дані:

- показник термічного опору (R);
- сировина, з якої виготовлено продукцію, та вміст вторинної сировини у відсотках, зазначається частка всіх складових у відсотках;
- максимальний термін зберігання та/або кінцеву дату монтажу;
- інструкція щодо умов транспортування, зберігання та монтажу, що дозволить досягти регламентованого показника термічного опору;
- інформація щодо видалення та утилізації відходів, використаної тари та пакувальних матеріалів.

ТРАНСПОРТУВАННЯ

- **зменшення обсягів витрат палива та викидів в атмосферу забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів**
- **відвантаження оптимальними партіями**
- **транспортування оптимальними маршрутами**

ЕКОЛОГІЧНЕ МАРКУВАННЯ

Екологічне маркування продукції повинне відповідати вимогам Технологічного регламенту та СОУ ОЕМ 913.01, і застосовуватися виключно відносно екологічно сертифікованої продукції у такий спосіб, щоб унеможливити введення в оману споживача відносно екологічних тверджень відносно властивостей маркованої продукції.

індивідуальний номер екологічного сертифікату користувача екологічного маркування

Код стандарту, що встановлює екологічні критерії на продукцію (товари чи послуги) певної категорії

СЕРТИФІКОВАНІ ЗГІДНО ISO 14024 ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

<http://www.ecolabel.org.ua/ekologichna-sertifikatsiya-ta-markuvannya/reestrec.html>

Назва виробника та ТМ	Сертифікат №	Термін дії
ТОВ «ЯКІР»	UA.08.002.460	28.03.2017-27.03.2020
ТОВ «Рунател ЕКО»	UA.08.002.384	25.11.2016-24.11.2019
ТОВ «Євробуд»	UA.08.002.369	03.04.2014-02.04.2017

СТІЙКІСТЬ ЦИКЛУ ЗАКУПІВЕЛЬ:

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ

КРИТЕРІЇ СПЗ:

ЛАКОФАРБОВІ МАТЕРІАЛИ

СОУ ОЕМ 08.002.016.019:2016 ЛАКОФАРБОВІ МАТЕРІАЛИ.

Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу

**Система екологічної сертифікації та маркування
згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT).**

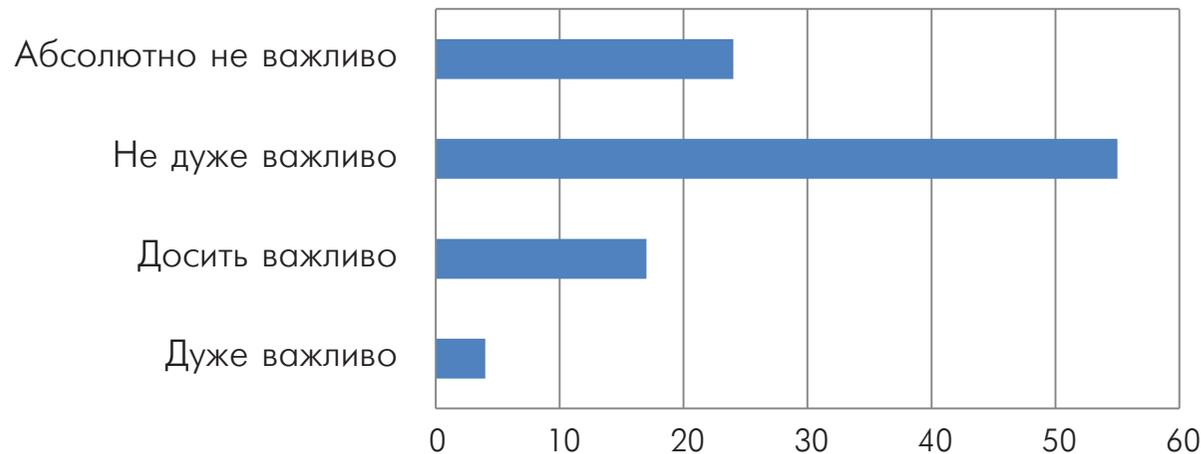

**Технічний комітет стандартизації ТК 82
«Охорона навколишнього природного середовища України»**

ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ

Оцінка категорії ЛКМ

Наскільки важлива наявність на етикетці знаку екологічного маркування

За матеріалами Лакофарба-UA 2014: Кириченко Руслана, начальник відділу маркетингу ПАТ ДЕКО

РОЗРОБКА КРИТЕРІЇВ

МЕТА:

- **стале управління природними ресурсами;**
- **обмеження використання небезпечних для здоров`я людини хімічних речовин у лакофарбових матеріалах;**
- **зниження екологічних впливів у процесі виробництва;**
- **зменшення енергоємності продукції на стадіях виробництва та споживання;**
- **зменшення відходів виробництва та споживання.**

Екологічні критерії, зазначені в цьому стандарті, є результатом перегляду та актуалізації СОУ ОЕМ 08.002.016.019:2014 Лакофарбові матеріали. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу.

РОЗРОБКА КРИТЕРІЇВ

Кращий **вітчизняний** виробничий та науковий досвід

Кращий **міжнародний** виробничий досвід

Достовірність даних допустимих рівнів вмісту контамінантів, наведених в стандарті підтверджується:

- довідниками найкращих існуючих технологій BREF,
- екологічними критеріями програми екологічного маркування ЄС та країн Північної Європи,
- показниками виробничої практики ТОВ «Файдал UA», ТОВ «ФАРБИ КОЛОРИТ», Компанія ЧП Олейников А.В., ТОВ «Снежка-Україна», ТОВ «ХЕНКЕЛЬ Баутехнік(Україна)»

ПРОДУКЦІЯ, НА ЯКУ ПОШИРЮЄТЬСЯ ДІЯ СТАНДАРТУ

Лакофарбові матеріали: фарби, лаки, емалі, шпаклівки, ґрунтовки і фарби у вигляді порошку в тому числі для внутрішніх стін і стель та зовнішніх мінеральних і бетонних поверхонь.

Дія стандарту не поширюється на:

- **антикорозійні покриття;**
- **протигрибкові покриття;**
- **консерванти для збереження деревини.**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

ЕК Речовини, застосування яких обмежується

- **Білі пігменти**

не більш ніж 36 г/м² сухого покриття

- **ЛАВ**

не повинен перевищувати від загального об'єму готового продукту:

- для водно-емульсійних фарб – 0,1%;
- інших ЛФМ, розчинених на водному розчині – 1,0%;
- ЛФМ на основі органічних розчинників – 5,0%

- **ЛОС**

нормування здійснюється згідно EN ISO 11890-1

- **Важкі метали**

Забороняється застосування (у тому числі для тонування) кадмію, свинцю, хрому VI, ртуті, миш'яку, барію (за винятком сульфату барію), селену, сурми або їх сполук.

Також забороняється застосування кобальту, за винятком його солей для сикативу в алкідних фарб. Солі кобальту можуть бути застосовані до концентрації, що не перевищує 0,05 % від загального об'єму готового продукту. Ця вимога не стосується кобальту та його похідних які застосовуються для виготовлення пігментів.

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

ЕК Речовини, застосування яких обмежується

• **Небезпечні речовини**

Забороняється вміст речовин, що класифіковані як дуже токсичні, канцерогенні, мутагенні, токсичні для репродуктивної системи.

• **Інгредієнти небезпечні для навколишнього середовища**

Допускається застосування інгредієнтів в обсязі не більш ніж 4% від загального об'єму готового продукту, якщо вони відносяться до наступних факторів ризику або їх комбінацій:

- **R50** (дуже токсичний для водних організмів);
- **R50/53** (дуже токсичний для водних організмів, може викликати довгострокові негативні зміни у водному середовищі);
- **R51/53** (токсичний для водних організмів, може викликати довгострокові негативні зміни у водному середовищі);
- **R52/53** (небезпечний для водних організмів, може викликати довгострокові негативні зміни у водному середовищі);
- **R51** (токсичний для водних організмів);
- **R52** (небезпечний для водних організмів);
- **R53** (може викликати довгострокові негативні зміни у водному середовищі)

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

ЕК Речовини, застосування яких обмежується

- **Алкілфенол етоксилати** (*alkylphenolethoxylates, APEOs*)

Забороняється вміст APEOs, у тому числі в препаратах для тонування.

- **Сполуки ізотіазоліонів** (*isothiazolinone compounds*)

а) Допускається вміст 5 – хлор – 2 – метил – 2 Н- ізотіазол – 3 - он та 2 – метил – 2Н - ізотіазол – 3 -он (3:1) (ЕС No 247-500-7) в обсязі не більш ніж 0,0015 % від загального об'єму готового продукту.

б) Допускається застосування інших сполук ізотіазоліонів в обсязі не більш ніж 0,05 % від загального об'єму готового продукту.

- **Перфторовані алкілсульфонати** (**perfluorinated alkyl sulfonates, PFAS**)

Забороняється застосування перфторованих карбонових кислот (PFCA), включаючи перфтороктанової кислоти (PFOA) та її сполук PFOS, PFAS, PFOA, PFCA.

ВИМОГИ ДО СИРОВИНИ

ЕК Речовини, застосування яких обмежується

- **Формальдегід** (*formaldehyde*)

Допускається вміст формальдегіду в обсязі не більш ніж 0,001 % від загального об'єму готового продукту.

- **Розчинники** (*solvents*)

а) Забороняється застосування в якості розчинника етиленгліколю.

Розчинники не повинні містити озоноруйнівні речовини, наведених у додатках А, В до Монреальського протоколу [15]

Допускається вміст інших органічних розчинників в обсязі не більш ніж 50% від загального об'єму

- **Фталати** (*phthalates*)

Забороняється застосування ді-н-октилфталату (DNOP), ді-ізононіл фталату (DINP), ді-ізодецил фталату (DIDP).

Допускається застосування фталатів, що не відносяться до фаз ризику R60, R61, R62, R50, R51, R52, R53, R50/53, R51/53, R52/53 або їх комбінацій [9].

ВИМОГИ ДО ВИРОБНИЦТВА

- **впровадження заходів з енергозбереження**
- **впровадження маловідходних технологій виробництва**
- **упроваджена схема роздільного збору відходів для їх подальшої утилізації.**
- **Обсяги викидів в атмосферне повітря, як мінімум не мають перевищувати встановлені ліміти, та як оптимум – бути на 10-25 % нижчими за встановлені ліміти, відповідно до реально досяжних показників.**
- **Граничні показники емісій при виробництві діоксиду титану:**
  - викиди в атмосферне повітря SO_x (в еквіваленті SO_2) – 252 мг/м²;
  - відходи сульфатів – 18 г/м³;
  - відходи сполук хлору: 3,7 , 6,4 і 11,9 г/м³, відповідно, для природного рутилу, синтетичного рутилу і шлакових руд.
- **На підприємстві мають бути власні очисні споруди.**
- **Працюючий персонал повинен мати атестовані робочі місця, забезпечення виконання необхідних заходів за результатами атестації робочих місць, охорони праці та техніки безпеки.**

ВИМОГИ ДО ПРОДУКЦІЇ

- **ЛФМ не мають бути класифіковані як дуже токсичні, небезпечні для довкілля, канцерогенні, токсичні для репродуктивної системи, шкідливі, їдкі, мутагенні чи подразники за винятком інгредієнтів згідно R43**
- **Ефективна питома активність природних радіонуклідів (^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K) не повинна перевищувати 370 Бк/кг.**

ПАКУВАННЯ, МАРКУВАННЯ, ТРАНСПОРТУВАННЯ

ПАКУВАННЯ:

- відповідність державним вимогам
- інертність до продукції
- без полівінілхлориду та/або іншого хлорованого/галогенованого матеріалу

МАРКУВАННЯ:

- відносно походження пакувального матеріалу
- відносно утилізації використаної тари та пакувального матеріалу

ТРАНСПОРТУВАННЯ:

- зменшення обсягів витрат палива та викидів в атмосферу забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів
- відвантаження оптимальними партіями
- транспортування оптимальними маршрутами

ЕКОЛОГІЧНЕ МАРКУВАННЯ

Екологічне маркування продукції повинне відповідати вимогам Технологічного регламенту та СОУ ОЕМ 913.01, і застосовуватися виключно відносно екологічно сертифікованої продукції у такий спосіб, щоб унеможливити введення в оману споживача відносно екологічних тверджень відносно властивостей маркованої продукції.

СЕРТИФІКОВАНІ ЗГІДНО ISO 14024 ЛАКОФАРБОВІ МАТЕРІАЛИ

<http://www.ecolabel.org.ua/ekologichna-sertifikatsiya-ta-markuvannya/reestreco.html>

Назва виробника та ТМ	Сертифікат №	Термін дії
Компанія ЧП Олейников А.В.	UA.08.002.381 UA.08.002.328 (II)	04.10.2016-03.10.2019 15.10.2014-14.10.2017
ТОВ «Файдал UA	UA.08.002.362 UA.08.002.388	30.03.2016-29.03.2019 30.01.2014-29.01.2017
ТОВ "ФАРБИ КОЛОРИТ"	UA.08.002.333 (II)	09.12.2014-08.12.2017
ТОВ «Сніжка-Україна»	UA.08.002.337 (II)	20.12.2014-19.12.2017
ТОВ «ХЕНКЕЛЬ Баутехнік(Україна)»	UA.08.002.346	11.02.2016-10.02.2019
ТОВ «ВЕМАКО»	UA.08.002.425	15.04.2016-14.04.2019
ПрАТ «ТЕРМІНАЛ-М»	UA.08.002.445	26.08.2016-25.08.2019
ТОВ «ПОЛІПЛАСТ»	UA.08.002.441	08.09.2016-07.09.2019